

ЙОХАН ХАЙНРИХ ШМЕЛЦЕР е сред най-прочутите композитори на инструментална музика от поколението преди Хайнрих Бибер. Според някои източници, Шмелцер може и да е бил учител на Бибер. Няма много сигурни факти за ранната му музикална история, но най-вероятно е бил ученик на някой от композиторите от императорския двор във Виена. Първоначално е свирил на корнет, но става известен като цигулар и композитор. Знае се, че към 1659 е ръководил създаването на инструменталната музика за коронацията на Леополд I и е композирал балетни сюити за тържествата на краля. През 1671 е назначен за заместник-капелмайстор към императорския двор, а през 1679 и за главен капелмайстор. Остава в музикалната история най-вече с инструменталните си творби, но е композирал и редица вокални, включително опери, както и голям брой литургични произведения. Шмелцер е създал около 100 сонати за от два до осем инструмента.

РОМАНУС ВАЙХЛАЙН е роден в Линц в музикално семейство – баща му е свирил на орган в манастира в Цветл, а после става енорийски органист в Линц. Рожденото име на Вайхлайн е било Андреас Гранц, но приема „Романус“ след като става бенедиктински монах в манастира Ламбах, където е и по-големият му брат, също органист. Още двама от братята му свирят на орган, а един от тях – Франц, композира. Романус Вайхлайн изучава философия и теология в Бенедиктинския университет в Залцбург. Там се запознава с местния музикален живот, предполага се, че се среща с Хайнрих Бибер, чиито цигулкови сонати по-късно многократно изпълнява. Музиката на Вайхлайн е в най-добрите традиции на австрийската барокова цигулкова школа. Две негови музикални сборника са публикувани и стигат до нас – „*Encaenia Musices*“ и „*Parnassus ecclesiastico-Musicus*“ (вокално-инструментален) и „*Canon on the Posthorn*“, който е написан като подарък за рождения ден на неговия приятел и ментор в манастира – игумена Северин

Блас. Безспорно най-прочут и изпълняван е „*Encaenia Musices*“, който включва 12 виртуозни полифонични сонати за цигулки, виоли, basso continuo и тропети. „*Encaenia*“ обикновено се използва в контекста на тържествена церемония за деня на даден град, за освещаване на църква или за академични тържества в чест на основателите или патрон на университет.

ЖОРЖ МУФА / ГЕОРГ МУФАТ е роден близо до Савой (днешна Франция) и умира в град Пасау (днешна Германия). Барокъв композитор с ключова роля за разпространението на френския музикален стил, формиран от Жан-Батист Люли в немско-говорещите територии. Израства в Елзас, живее в редица европейски градове. Бил е органист в Молсхайм и в прочутата катедрала в Страсбург. През 1674 заминава за Бавария да учи право, живее за кратко във Виена и Прага, след което през 1678 става органист на архиепископа на Залцбург. Три години по-късно заминава за Италия. В Рим се среща с Арканджело Корели и учи орган при Бернардо Паскуини. Прекарва шест години в Париж, където изучава задълбочено музиката на Жан-Батист Люли и вероятно взема уроци по композиция при него. През 1687 става органист (а през 1690 – и капелмайстор) на епископа на немския град Пасау. Сред най-значимите и изпълнявани негови творби са 12-те оркестрови сюити, концерти гроси в стилистиката на Корели, поредицата от трио сонати „*Armonico tributo*“, както и 12 токати за орган, обединени под заглавието „*Apparatus musico-organisticus*“. Неговата двучастна *Florelegia* е един от най-ранните немски сборници със сюити по френски маниер, с включване на танци в тях (както е при Люли). Тази вечер ще чуете Петата соната из *Armonico tributo*.

Програмата подготви Лилия Големинова

Община Варна
Министерство на културата

Международен музикален фестивал
“Варненско лято” 2026

основан 1926 г.

Член на Европейската асоциация на фестивалите

CONCENTUS MUSICUS WIEN

STEFAN GOTTFRIED
Artistic Direction

СТЕФАН ГОТФРИД
Артистичен директор

CONSENTUS
MUSICUS
SACRO – PROFANUS

МУЗИКА
САКРАЛНА И
СВЕТСКА

Under the Honorary Patronage
of H.E. Mag. Andrea Ikić-Böhm,
Ambassador of Austria
in Bulgaria

Под почетния патронаж
на Н.Пр. Андреа Икич-Бьом,
посланик на Австрия
в България

With the kind support
of the Austrian Cultural
Forum, Sofia

С любезното съдействие
на Австрийския културен
форум, София

австрийски културен форум^{sof}

11 September (Friday)
07.00 PM
Festival and Congress
Center, Hall 1

11 септември (петък)
19.00 часа
Фестивален и конгресен
център, Зала 1

ПРОГРАМА / PROGRAM

**ХАЙНРИХ ИГНАЦ ФРАНЦ БИБЕР /
HEINRICH IGNAZ FRANZ BIBER**

(1644 – 1704)

Соната I а 8

из „Sonatae tam aris quam aulis servientes”

**ЙОХАН ХАЙНРИХ ШМЕЛЦЕР /
JOHANN HEINRICH SCHMELZER**

(ок.1623 – 1680)

Соната IV а 6 in а из:

„Sacro-Profanus Cententus Musicus“ (1662)

„Lamento sopra la morte Ferdinandi III.“ (1657)

„Fechtschule“ Balletto а 4 (ca.1668/69)

**РОМАНУС ВАЙХЛАЙН /
ROMANUS WEICHLEIN**

(ок. 1652 – ок.1706)

Соната I в С

из „Encaenia Musices“ op.1 (1695)

**ХАЙНРИХ ИГНАЦ ФРАНЦ БИБЕР /
HEINRICH IGNAZ FRANZ BIBER**

(1644 – 1704)

Соната XII а 8 in С

из „Sonatae tam aris quam aulis servientes“ (1676)

**ЙОХАН ХАЙНРИХ ШМЕЛЦЕР /
JOHANN HEINRICH SCHMELZER**

(ок.1623 – 1680)

Соната VI в А

из „Sonatae unarum fidium“ (1664)

ЖОРЖ МЮФА / GEORG MUFFAT

(1653 – 1704)

Соната V в G

из „Armonico tributo“ (1682)

Ансамбълът **CONCENTUS MUSICUS WIEN (CMW)** е създаден през 1953 във Виена от знаменития диригент Николаус Харнонкур и се превръща в един от водещите състави в свиренето на автентични за епохата инструменти. Още в началото Харнонкур привлича в *Concentus musicus Wien* някои от най-добрите инструменталисти от големите симфонични оркестри във Виена, като мисията им е да изпълняват старинна музика „не по исторически, а по артистични причини, защото музиката от дадена епоха може най-убедително да бъде върната към живот като използваме ресурсите на времето“. Започват да издирват ръкописи от библиотеки и архиви, и старателно да ги преписват на ръка „едно към едно“. Следва период на интензивни репетиции, експерименти и музикантски търсения на най-добрата и автентична интерпретация. Първия си концерт пред публика *Consentus Musicus Wien* изнася чак през 1957 във Виена в Двореца Шварценберг и така поставя начало на своя ежегодна концертна серия. Първият им запис е през 1963 за тогавашната компания Телефункен, като успоредно стартират и първите им гастроли в Западна Европа с програми, които включват Бранденбургските концерти на Й.С.Бах и пиеси от австрийския барок. През 1966 е първото турне на ансамбъла в САЩ и Канада. През 1970 ансамбълът започва да записва всички кантати на Й.С.Бах на инструменти от епохата на големия композитор – проект, който приключва успешно през 1989, удостоен е с награда Gramophone и до днес остава единствен по рода си. Продължават и концертните им серии в Музикферайн във Виена. Освен Бах, записват творби на Монтеверди, Хендел, Пърсел и печелят редица престижни отличия, сред които Наградата на немската критика през 1990 и 1991, наградата за класическа музика в Кан (Франция) и много други. Ежегодно и днес гастролират из цяла Европа на най-значимите сцени и фестивали. След оттеглянето на Николаус Харнонкур през 2015, Стефан Готфрид, заедно с Ерих Хобарт и Андреа Бишоф, поема ръководството на ансамбъла и продължава да надгражда неговото развитие.

Роден във Виена, **СТЕФАН ГОТФРИД** завършва Университета за музика и изпълнителски изкуства в родния си град с четири специалности – композиция, пиано, клавесин и музикална педагогика. Продължава образованието си в специализираната за ранна музика Scola Cantorum Basiliensis в Базел с пиано, клавесин и басо континуо. Успоредно Стефан Готфрид завършва и математика в Техническия университет във Виена. Изгражда стабилна кариера като солист, камерен музикант и изпълнител на basso continuo, а от 2004 често работи с Николаус Харнонкур по оперни постановки на Залцбургския фестивал и в Theater an der Wien, както и в редица концерти в Музикферайн във Виена, с Берлинската филхармония и на фестивала в Люцерн. След като поема *Consentus Musicum Wien*, Стефан Готфрид редовно дирижира ансамбъла в Златната зала на Музикферайн, гастролiral е в залата на Кьолнската филхармония, в Уигмор хол в Лондон, както и на големите барокови фестивали в Европа. Той ръководи Катедрата по старинна музика в Университета за музика и изпълнителски изкуства във Виена.

ХАЙНРИХ ИГНАЦ ФРАНЦ БИБЕР е роден през 1644 в Прага. В продължение на 24 години е капелмайстор в двора на архиепископа в Залцбург. Изключителен виртуоз на цигулката, той става известен най-вече като цигулков композитор, като в много от творбите си използва скордатура (настройване на струните на различни от обичайните тонове). Музикалният език и разнообразните хармонични похвати на Бибер са предвестници на по-късните барокови произведения на композитори като Йохан Пахелбел и Йохан Себастиан Бах. Неговата колекция от "Sonatas fit for both the altar and the hall/table" са създадени (както става ясно и от тяхното наименование) с предназначение и сакрално, и светско – могат да звучат и в църквата, но и по други официални поводи извън нея. Бибер ги посвещава на своя покровител – архиепископ Максимилиан Гандолф фон Кюнбург, подчертавайки неговата двойна роля като кардинал в католическата църква, но и светски лидер.